

VODA A ZDRAVÍ

PITNÁ, UŽITKOVÁ, ODPADNÍ

POTŘEBA VODY

- DENNĚ 2 AŽ 3 LITRY
- Včetně zdrojů z potravin:
  - zelenina až 98% vody,
  - ovoce cca 90% vody
  - maso 75% vody
  - Voda metabolická

ZDROJE PITNÉ VODY

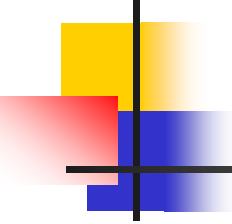
- PODZEMNÍ – PRŮLINOVÁ x PUKLINOVÁ
- POVRCHOVÁ

POŽADAVKY

- ORGANOLEPTICKÉ VLASTNOSTI (čirá, bezbarvá, charakteristická vůně)
- PŘÍZNIVÝ OBSAH CHEMICKÝCH PRVKŮ A MINERÁLŮ (voda pitná – stolní – minerální)
- ZDRAVOTNÍ NEZÁVADNOST

POŽADAVKY – pokračování

- MIKROBIÁLNÍ PŘÍTOMNOST:
  - PSYCHROFILNÍ b.
  - TERMOFILNÍ b.
  - **MESOFILNÍ b.** – ZAHRNUJÍ I CHOROBOPLODNÉ ZÁRODKY

INDIKÁTORY FEKÁLNÍHO ZNEČISTĚNÍ

- STŘEVNÍ BAKTERIE (enterokoky, Escherichia coli)
- DUSITANY, DUSIČNANY
- MOČOVINA
- AMONIAK
- CHLORIDY

ZDRAVOTNÍ RIZIKA

- Z MIKROBIÁLNÍHO ZNEČISTĚNÍ:
  - „LETNÍ“ PRŮJMY
  - ÚPLAVICE
  - BŘIŠNÍ TYFUS A PARATYFUS
  - CHOLERA
  - PARAZITÁRNÍ INFEKCE

ZDRAVOTNÍ RIZIKA

- Z CHEMICKÉHO ZNEČISTĚNÍ:
  - DUSIČNANOVÁ METHEMOGLOBINEMIE NOVOROZENCŮ a KOJENCŮ
  - PŘÍSPĚVEK KE ZHOUBNÝM NÁDORŮM GIT (tvorba nitrosaminů)
  - OTRAVY PŘI CHEMICKÉ KONTAMINACI průmyslovými /zemědělskými odpady

ZABEZPEČENÍ KVALITY VODY

- OCHRANA VODNÍHO ZDROJE – PÁSMA HYGIENICKÉ OCHRANY
- VODÁRENSKÁ ÚPRAVA
- CHLOROVÁNÍ
- OZON, UV ZÁŘENÍ
- OBOHACOVÁNÍ (CO₂, FLUORIDY)

POSTUP PŘI POSOUZENÍ VODY

- ORGANOLEPTICKÉ POSOUZENÍ
- STAV OCHRANY ZDROJE
- ODBĚR VZORKU PRO CHEMICKÝ ROZBOR
- ODBĚR VZORKU PRO BAKTERIOLOGICKÝ ROZBOR
- ZAJIŠTĚNÍ NÁHRADNÍHO ZDROJE

VÝZNAMNÉ PROTEKTIVNÍ LÁTKY V PITNÉ VODĚ

- SOLI – TVRDOST VODY – VODNÍ FAKTOR
- FLUORIDY
- JODIDY
- STOLNÍ (MINERÁLNÍ) A LÉČIVÉ VODY

VODA UŽITKOVÁ

- POŽADAVKY NA MIKROBIÁLNÍ ČISTOTU – PODOBNÉ JAKO U PITNÉ VODY
- POŽADAVKY NA CHEMICKÉ VLASTNOSTI – a) NEPŘÍTOMNOST JEDOVATÝCH LÁTEK
  - b) POŽADAVKY TECHNOLOGICKÉ

ZDRAVOTNÍ POŠKOZENÍ

- Z KONTAMINOVANÉ UŽITKOVÉ VODY:
- ALIMENTÁRNÍ INFEKCE
- ALERGICKÉ A TOXICKÉ ÚČINKY SINIC
- KARCINOGENNÍ ÚČINKY
CHLOROVANÝCH SLOUČENIN

VODY ODPADNÍ

- SPLAŠKOVÉ
  - ZEMĚDĚLSKÉ
  - PRŮMYSLOVÉ
-
- ZDROJE PLOŠNÉ x BODOVÉ

ZDRAVOTNÍ OHROŽENÍ

- PŘI KONTAMINACI SPODNÍCH VOD
  - PŘI KONTAMINACI POVRCHOVÝCH VOD
  - PŘI VYUŽITÍ K ZALÉVÁNÍ A ZÁVLAHÁM
=> PRŮNIK DO POTRAVNÍCH RETĚZCŮ
- n. Minamata - Hg, n. Itai-Itai – Cd,
Inf. Hepatitis z mražených jahod

ZÁVĚR

- VODA JE URČUJÍCÍ PODMÍNKOU PRO ŽIVOT NA ZEMI
- DOSTUPNOST PITNÉ VODY JE ZÁKLADNÍM PRÁVEM ČLOVĚKA
- KVALITNÍ ZDROJE PITNÉ VODY JSOU ZNEUŽÍVÁNY
- OCHRANA VODY JE PRIORITOU

ODPADY A ZDRAVÍ

- DRUHY PODLE PRODUKCE:

- komunální
- zemědělský
- průmyslový

- PODLE SLOŽENÍ:

- Inertní
- Biologický
- Toxický, radioaktivní

LIKVIDACE

- SKLÁDKY (neorganizované, řízené)
- KOMPOSTOVÁNÍ
- SPALOVÁNÍ
- CHEMICKÁ DESTRUKCE
- ÚLOŽIŠTĚ
- ZKRMOVÁNÍ
- RECYKLACE TŘÍDĚNÉHO ODPADU

EXPOZICE

- PRAŠNOST, ZÁPACH, KOUŘ
- KONTAKTNÍ (PRACOVNÍCI, BEZDOMOVCI, DĚTI)
- ZPROSTŘEDKOVANÉ (KONTAMINACE VODY, PŮDY, POTRAVNÍCH ŘETĚZCŮ, HMYZ, HLODAVCI)

ÚČINKY

- DRÁŽDĚNÍ, TOXICKÝ DÝM
- N. PARAZITÁRNÍ (HELMINTÓZY, AMÉBY, CERKÁRIE)
- ZONÓZY
- INF. HEPATITIS, AIDS
- OTRAVY

OPATŘENÍ

- MINIMALIZACE MNOŽSTVÍ (recyklace, uvážlivé užívání jednorázových obalů)
- VÝBĚR VHODNÝCH LOKALIT A ZABEZPEČENÍ SKLÁDEK
- SEPARACE TOXICKÝCH, INFEKČNÍCH, RADIOAKTIVNÍCH ODPADŮ
- VÝCHOVA OBYVATELSTVA